

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIII.

Nr. 269.

Brașov, Luni-Marți 5 (18) Decembrie.

1900.

Politica lui Szell și Sașii.

Este pentru noi de un deosebit interes a cunoaște părerea diarelor naționale nemaghiare asupra ultimei vorbiri a ministrului președinte și de interne Szell, poreclită „discurs asupra cestiunii naționalităților.” Începem prin a arăta opiniunea diarului național sășesc din Sibiu „Siebenbürgisch D. Tageblatt” privitor la politica de naționalitate a lui Szell, opiniune desfășurată în trei articule, dela 11, 12, și 14 Decembrie n. c. Părerea fôiei sibiene contribue și la lămurirea actualului politic a Sașilor ardeleni față cu nisuițele și tendințele maghiare în raportul cu naționalitățile.

În introducerea amintită fôie de clară, „spre a încunjura ori-ce neînțelegeri”, că vră se vorbește numai de politica de naționalitate a lui Szell, cum se prezintă ea în teoria ministrului președinte și cum se poate înțelege teoreticesc din cele două vorbiri ale sale dela 9 Februarie și 6 Decembrie a. c. După praxa ministrului președinte nu intră acum. El vorbește, de enunțarea de caracter principiar. Dacă aceeași personalitate, din a căreia gură auzim, are și voința; dacă are și puterea a lucra după aceste principii, îi este pentru acum fôiei sibiene indiferent. Ea accentuează apoi, că politica de naționalitate a lui Szell țintesc la construirea statului național maghiar. Ideia acestui stat național, aganumita „ideia de stat”, este — dice — binecunoscută Sașilor și celorlalți nemaghiari; realizarea ei pas cu pas a fost în decursul anilor, care a împins pe Sași în poziția de apărare.

După acesta „Sieb. D. Tageblatt” continuă astfel:

Ce este dera acest „stat național”? După concepțiunea obișnuită la noi, nu este decât maghiarizarea tuturor miliónelor de cetățeni nemaghiari ai statului ungar, dela cari se pretinde să renunțe la individualitatea lor etnică și în primul rând la limba lor maternă, și în consecință să se simtă nu numai politicesc ca cetățeni ungari ai statului, ci și etnograficesc ca Maghiari. După această concepțiune așa-dér „ideia de stat” are drept țintă finală să creeze o cetățenime a statului unitară ca limbă. Drept aceea această idee trebuie să-i apară pur și simplu ca o tendință dușmănoasă ori-cărui nemaghiar, care și iubesc și vră să țină strins la naționalitatea sa, și care în chipul acesta e pe deplin îndreptățit înaintea lui Dumnezeu ca și înaintea ómenilor să opună cea mai extremă rezistență unei asemenea tendințe, ér acel bărbat de stat, care pe față, *palam et publice*, își recunoște o astfel de tendință ca deviză politică a sa — bine înțeles însă, nu ca o simplă dorință a inimei sale, ci ca o țintă a activității sale politice, — va fi inamicul cel mai declarat al unei însemnate părți din concetățenii săi.

Acosta este, precum am dis, la noi Sașii concepțiunea obișnuită despre „statul național unitar ma-

ghiar”. Concedem, că și între Maghiari sunt mulți, cari înțeleg tot astfel lucrul. Nicăi ei însă nu concep noțiunile cu corectitatea necesară, numai cât ei, firesc, acest „stat național” astfel conceput îl doresc să se realizeze, pe când noi ne opunem din tot sufletul nostru.

Încât ne privește pe noi, credem, că o altă concepțiune a noțiunii de „stat național maghiar” nu e numai posibilă, ci chiar și mai corectă. Înainte de toate nu trebuie confundat „statul” cu *totalitatea cetățenilor săi*. Ceea-ce se numește „stat”, dacă voim să concepem corect noțiunea, nu este decât organizațiunea esterióră a unei sume de ómeni pe un teritoriu strict limitat.

Acest complex de instituțiuni de ordine, numit indeobște „stat” își primește timbrul său specific după diferite momente, între cari și după limbă, din partea acelor indiviđi, cari au să li-se supună și să le susțină, său mai bine dis din partea acelei părți a acestor indiviđi (cetățeni ai statului), care din anumite motive e mai curând decât toate celelalte în pozițiunea de a pute impune caracterul său ființei ordinii de stat impersonale ca atare.

Un stat, care cum e și statul nostru, intrunește la un loc cu instituțiunile sale mai multe popóre, vorbind în teorie, pöte se reoglindeze în aceste instituțiuni ale sale său multiformitatea cetățenilor săi, ca d. e. Elveția ori vechia Transilvania cu staturile sale; său pöte se scöta la ivelă numai caracterul *unui* din popórele, ce îl compun, întocmai ca și când cetățenimea sa ar fi unitară și ca popor și ca limbă; său, în fine, pöte obveni un compromis al acestor două sisteme.

Prima formă a caracterului de stat corespunde, de sine înțeles, mai curând nisuițelor nemaghiarilor; a treia formă există de fapt astăzi în Ungaria, numai cât între împrejurările actuale elementul poliglot e mai puțin pronunțat ca cantitate în caracterul general al statului; a doua formă este idealul Maghiarilor, pentru care forma a treia nu e decât un stadiu de tranzițiune, ér elementul poliglot, în instituțiunile statului, trebuie să și piérdă tot mai mult din teren și de aci încolo, întocmai precum l'a pierdut pas de pas dela 1867 încöce, până-ce va dispäre cu desăvârșire. Numai atunci va fi pe deplin consolidat statul național unitar maghiar; așa-dér un stat, care va funcționa astfel, ca și când ar consta exclusiv din Maghiari, deși în realitate nu este și nu va fi așa.

Acosta maghiarisare a statului, o dicem fără a voi să facem impresiunea, că am cerca să despiciăm firul în patru, nu este identică cu maghiarisarea cetățenilor din stat. Maghiarii pöte să dorască maghiarisarea statului și o pot considera și ca posibilă, nisuiindu-se prin fapte într-acolo, și pot să și renunțe în același timp la maghiarisarea cetățenilor, deóre-ce așa-ceva consideră ca imposibil. Ba se pöte chiar admite, că

anumiți politiciani ar evita cu intențiune mijlócele, ce țintesc la maghiarisarea cetățenilor, pentru-ca nu cum-va prin erorile comise în această direcțiune să pericliteze și maghiarisarea statului.

Pe de altă parte din punctul de vedere al nemaghiarilor, e dată și posibilitatea, ca în cadrul unui astfel de stat național, să pöta subsita și alte popóre cu cultura și limba lor individuală. Pentru-ca nu cum-va să fim rău înțelegși, accentuăm anume: e dată numai *posibilitatea*! Nu voim nicidcum să ne pronunțăm de astă dată, decât óre credem noi său nu în realizarea acestei posibilități, și decât o asemenea limitare a naționalităților nemaghiare o considerăm ca o situațiune suportabilă său nu.

Revenind acolo, unde voim să ajungem, așaderă la modul cum înțelege ministru-președinte Szell „statul național”, său mai bine dis cum a dat să se înțelegă în discursurile sale, putem susține cu deplină siguranță, că aici e vorba de o maghiarisare a statului în sensul indicat de noi și nu de o maghiarisare a cetățenilor.

Acosta afirmațiune a noastră credem a-o pute conchide cu siguranță deplină din astfel de pasaje ale vorbirilor sale, cari, cum e finea discursului din 9 Februarie, susțin, că statul trebuie să fiă ca o cetate tare și să ofere și acelora, cari vorbesc o altă limbă, adăpost sigur de locuit, unde să trăescă mulțamiți, să se simtă bine etc. Ne este cu neputință a admite, că un om, care la începutul discursului său indică de fapt pe față, ca țintă a sa, o maghiarisare generală, să pöta pronunța la fine o propozițiune, cum e cea amintită.

Intr'un astfel de cas el său ar trebui să stea față în față cu principiul de naționalitate și, în legătură cu forța motoră în cestiunea naționalităților din Ungaria, cu o neînțelăsă lipsă de orientare, său ar trebui să considere pe ascultătorii săi maghiari ca și nemaghiari, din și afară de cameră, așa de slab la cap, încât să nu pöta observa contradicțiunea atât de palpabilă, după-ce de fapt el în unul și același discurs proclamă pe de-o parte maghiarisarea, ér pe de altă parte vorbește de bunăstarea și mulțămirea acelora, cărora voesc să le răpescă una din cele mai scumpe proprietăți spirituale (limba). Așa ar pute vorbi numai unul din popor, care în naivul său sentiment național maghiar crede, că Germanul, Slovacul etc. e cu neputință să se simtă în pielea sa înăscută atât de bine, cum s'ar simți, decât și-ar lăpăda-o și s'ar îmbrăca într'una maghiară. O astfel de naivitate din partea ministrului președinte Szell se pöte presupune tot atât de puțin, ca și încercarea unei păcăliri atât de grosolane țărănescă.

Din contră e evident, că Szell n'a voit nicăi mai mult, nicăi mai puțin să dică, decât că: *statul* are să

fiă maghiarisat, fără însă ca cetățenii nemaghiari ai statului să se pöta plânge de nemulțămiri ale naționalității lor.

Când vor fi alegerile? Întrebarea acosta preocupă viu toate cercurile politice. Un deputat ungar, care își primește informațiunile din izvor autentic — dice „Magyarország” — crede, că însu-și Szell nu pöte spune apriat când se vor face alegerile dietale. Un lucru însă e sigur: *alegerile le va conduce Szell* ca ministru de interne. Probabil, că decât „Reichsrath”-ul austriac va alege în Ianuarie viitor delegațiunea și comisiunea pentru cvotă, campania electorală în Ungaria va urma numai în vara anului 1901. Dacă „Reichsrath”-ul nu va fi în stare să aleggă comisiunile amintite, atunci în Martie viitor său în Aprilie vom avé alegeri noué dietale.

Gravamene croate. În ședința dela 15 Decembrie n. a dietei croate deputatul Bauer a motivat printr'un discurs important o propunere a sa, cerând o comisiune de 9 membri, care să se ocupe cu *vătămările, ce i-se aduc limbei croate*, ca limbă oficioasă. Oratorul dise, că deși după dreptul de stat și pozitiv, ba chiar în virtutea pactului, în Croația singur limba croată este permisă, totuși praxa arată alt-ceva. Pe toate terenurile comune dreptul limbei croate este adânc vătămat în favoarea limbei maghiare. La căile ferate se face un abus ne mai pomenit în privința acosta și Croații, cari nu cunosc limba maghiară, sunt eschiși dela funcțiuni, punându-se în locul lor Maghiari. Se înființază școle maghiare pentru a desnaționaliza pe Croați. Tot așa la honvețime, unde după lege limba oficioasă e cea croată. Oratorul dise, că la opiniunea publică maghiară a dispărut cu totul conceptul comunității și locul lui l'a ocupat ideea de stat maghiar. — Discursul lui Bauer a secerat aplause la adevărații Croați, ér în tabăra șovinistilor maghiari a produs mare turburare.

In congregația comitatului Caraș-Severin, ținută Sâmbătă în Lugos, s'au discutat și câte-va cestiuni de însemnătate pentru noi. Mai întâiu s'a sulevat cestiunea licitării bisericei române din Scheus, din cauză, că comuna bisericescă nu și-a plătit învătătorul. Așa ceva rar s'a mai pomenit să facă organele administrative într'un stat, ce se pretinde constituțional. Interpelarea în afacerea acosta a făcut-o membrul român Tomiciu. Viceșpanul Fialka a răspuns, că licitarea s'a făcut, ce-i drept, însă fisolgăbirul a revenit asupra afacerii și biserica a fost dată destinațiunii sale. — D-l Coriolan Brediceanu a protestat în contra obiceiului învechit, ce populațiunea din graniță să fiă adunată ca odinióră pentru a asculta așa numitul *befehl*, și cere desființarea acestui obicei, după-ce adă nu trebuie să se mai guverneze prin porunci, ci prin legi. — În fine s'a pus în discuțiune cunoscuta adresă a Secuilor din Treisoane privitor la modificarea *legei naționalităților*. Comisiunea permanentă a propus luarea la cunosință a adresei. S'au ridicat contra propunerii membrii români d-nii Brediceanu, Dobrin și Tomiciu, arătând absurditățile cuprinse în adresa seouescă și cerând, ca adunarea s'o respingă. Majori-

tatea însă a primit propunerea comisiei permanente.

Situația în Bulgaria. „*Neue Freie Presse*“ primesce din Sofia știrea, că în toate cercurile politice, precum și în opinia publică, noul guvern a fost primit în mod nefavorabil. În fruntea nemulțumirilor stau zancoviștii și radoslavofiștii. În special acești din urmă vor duce o campanie electorală energică în contra guvernului, contând și pe concursul macedonenilor. Guvernul asigură, că va păstra neutralitate și va veghea pentru libertatea alegerilor.

Rusia în Balcani. Acum câte-va zile a apărut o broșură a prințului Gațiien intitulată: „Dincolo de Dunăre“. În această broșură prințul rus dă, ca trebuie acordată autonomia Macedoniei, care se cuvine Bulgarilor. Cât pentru Serbi, ei n'au ce căuta în Macedonia, și mai cu seamă bine ar face să nu uite Bosnia și Herțegovina, care le aparține.

Un diar german comentând cuprinsul acestei broșuri, dă, că Rusia, în afară de politica sa oficială, urmărește o politică deosebită prin emisari, care tind a răscula unele popoare. În special însă Austria stă ori când gata de a-și apăra drepturile cu privire la Bosnia și Herțegovina.

O victorie a Burilor.

Norocul i-a suris încodată Burilor. Bine știind ei, că misiunea lui Krüger în Europa s'a zădărnicit și că nimeni nu se va ridica în ajutorul cauzei lor drepte, că numai pe armele lor se pot bizui, au început o luptă desperată în contra Englezilor.

Știrea, că generalul englez Clemens a fost bătut amarnic de Buri lângă muntele Magalies, se confirmă prin lungi telegrame. Burii au atacat de repețite ori pe generalul Clemens, pe care în fine l'au împresurat și l'au silit să fugă spre Heckpoort, lăsând în urmă-i întreaga armată în mâinile Burilor. Clemens a respins primul atac al Burilor, cari se prefăcuseră că părăsesc câmpul de luptă, pe care îl ocupară îndată Englezii. Abia însă aceștia se urcară pe vârful muntelui, de unde s'au fost retras Burii, și etă că Clemens se trezește dintr'odată atacat din toate părțile de inimic, aducând pustiirea în șirurile engleze. Lupta a fost extraordinară de crâncenă. Multime de ofițeri englezi au căzut și cea mai mare parte a armatei lui Clemens a ajuns captivă la Buri. Au fost silit a-se preda și 4 companii din regimentul Northumberland.

Importanța victoriei Burilor o mărește împrejurarea, că ea s'a întâmplat în apropiere de Pretoria. Burii erau conduși de Delarey.

*

Succesele Burilor nu se mărginesc numai la punctul acesta. Din mai multe părți ale Transvaalului sosesc știri, că Burii desfășură o activitate uriașă și că mai ales la Komatiipoort ei ocupă o poziție de luptă inespugnabilă. Ingrijirile Englezilor le măresc și faptul, că generalul englez Knox nu poate prinde pe Dewell, care e de o mobilitate estra-ordinară și apare când ici, când colo în Oranje.

*

Foia engleză „*St. James Gazette*“ vorbind despre desastrela dela Magalies scrie: „Erai o mare înfrângere! Nu este, ce-i drept, atât de grozavă ca cele din anul trecut, însă poate fi privit ca o adevărată catastrofă faptul, că Burii au sciot să îgonască pe un general englez dintr'un punct, pe care el însuși și l'a ales, că l'au silit să-și părăsească tabăra și lăsând în urmă-i 600 de prizonieri, să se retragă... Știrea tristă de aici, este un comentat îngrat la afirmările, că războiul s'a sfârșit“.

„*Daily Telegraph*“ scrie: O nouă Majuba! și cine știe, ce va mai urma încă. Nu știm unde e greșela... e sigur însă, că nu suntem la finea războiului și că campania aceasta, care n'a ajuns atâtea calamități, ne rezervă încă multe surprinderi.

*

Alaltăeri s'a ținut în Londra un consiliu de miniștri, care s'a ocupat cu situația din Africa-sudică. Ministrul de război a spus, că situația este foarte serioasă și a declarat, că negreșit trebuie să se sporască trupele. Miniștrii s'au învoit, ca în vederea evenimentelor pe câmpul de război, rezervele să fie chemate sub arme.

*

Generalul lord Kitchener telegrafază, că Burii au atacat cu furie orașele Lichtenburg, Bellehem, Vrede și Vryheid, dăr fără succes.

În atacul sângeros dela Lichtenburg, generalul bur Lemmer a fost ucis.

O trupă de 1500 Buri se pregătesc să atace orașul fortificat Komatiipoort.

SCIRILE DILEI.

— 4 (17) Decembrie

Scire redacțională. D-l Gregoriu Maior, redactor responsabil al foiei noastre, a plecat ieri în străinătate pentru aș căuta de sănătatea-i sdruncinată. Deore-ce absența lui va fi mai îndelungată, vechiul nostru colaborator D-l Traian H. Pop a luat asupra-si sarcina de redactor responsabil. — Urăm din tot sufletul neobositului nostru coleg Gregoriu Maior cea mai grabnică și deplină reînnoștoșare.

Adunarea generală a comitatului Făgăraș e convocată pe ziua de 20 De-

ceembrie n. la 10 ore a. m. Între multe puncte ale programului sunt unele de importanță deosebită, din care motiv e de dorit, ca și membrii români să participe în număr complet la ședință.

Serata casinei din Blășiu. Dumineca trecute s'au inaugurat seratele Casinei române din Blășiu. A ținut conferință d-l Dr. Aug. Bunea, despre un stég românesc de 144 ani, vorbind adeoă de compania de husari dată de arhidieceasa română unită în războiul de 7 ani. După d-l Bunea, a declamat d-ra Elena Sânțean poezia „Lucăfăru“, de Eminescu. Un frumos număr de domni, dame au fost de față. — Eri, Duminecă, a fostă doua serată, vorbind d-l prof. Dr. Ambrosie Chețan „despre ochi“.

Pentru masa studenților din Brad. Ni se scrie din Brad: D-l Ioan N. Bidu, comerciant în Brașov, a dăruit 6 corone pentru masa studenților români dela gimnaziul nostru. Primescă marținosul dăruitor fierbinți mulțamite pentru acest dar. — Vasile Boneu, profesor.

O audiență la Regele Carol. Cetim în „*Timpul*“: D-l Dr G. Maior, profesor de agricultură al școlii centrale dela Herăstrău, a avut onoarea de-a fi primit luni în audiență de Majestatea Sa Regele. D-sa a prezentat M. Sale volumul de curând apărut al lucrării sale, intitulat: „*Economia rurală*“, și a spus M. S. mai multe cestiuni privitoare la agricultura țării.

Visita lordului Roberts la generalul Cronje. După o telegramă din Londra lordul Roberts, generalisimul armatei engleze, se va opri la insula S-ta Elena spre a visita pe vitezul general bur Cronje și pe prizonierii bur, de-a căror stare se interesază foarte mult.

Arme pentru comitetul macedonean. Suntem informați — scrie „*Pen. Bal.*“, — că din cauza marelui număr de voluntari, pe cari comitetul îi eseroitează în împrejurimile din Sofia, a fost nevoit a lua dela depositul de arme al fraților Ivanovi 1000 de puști, până la sosirea celor ce deja comitetul le a cumpărat din Rusia.

Țarul în Sicilia. „*Neue Freie Presse*“ anunță, că Țarul Nicolae va merge de Crăciun probabil în Sicilia, luând reședința în vila Florio, lângă Palermo, spre a se întrema pe deplin. Dacă împrejurările nu vor permite să mergă în Sicilia, atunci se va stabili în insula Corfu, luând reședință probabil în castelul Achilleion, care a aparținut defunctei împărătesse Elisabeta a Austriei.

Mărci postale noue. Ministrul ungh. de comerț va mai pune în circulație, afară de mărcile postale în valoare de corone de până acum, și mărci de câte 20 și

35 bani și de câte 2 și 5 corone. Mărcile de câte 5 corone, cari servesc cu deosebire pentru francoarea pachetelor și mandatarilor de valoare mai mare, se vor pute așpta numai la oficiile postale administrate de erar. Mărcile postale de câte 3 corone, ce de present sunt în circulație, cu ziua de 31 Martie 1901 vor fi cassate. După acel termen, cei cari vor avé a-tfel de mărci le vor pute schimba, decât mărcile sunt întregi și nefolosite, la oficiile postale până la 30 Iunie 1901.

Reîntoarcerea unui deportat din Siberia. Din Lemberg se telegrafază, că Stanislas Kadielski, proprietarul otelului „*Ojessa*“ din Podvolocisca, graița austro-rusă, fiind bănuț de autoritățile rusești, că e spion austriac, a fost arestat și deportat în Siberia. După cât-va timp, el a isbutit să scape din Siberia și acum s'a întors în Galitia.

Din Camera Română.

Ședința dela 28 Noembrie v.

D-l Xenopol (în discuțiunea generală a proiectului de răspuns la Mesagiul) începe prin a constata, că situația economică a țării este sdruncinată din cauza cheltuielilor esagerate. Există un prea mare număr de funcționari, sunt prea multe licee și gimnasii, prea multe școli speciale și instituții de cultură. Produsul acestor școli e astăzi în funcțiune, și acești funcționari au intrat în col-giile electorale, unde au ajuns o forță, de care guvernul are trebuit să țină seamă chiar prin legi de favoare, cum e legea pensiilor.

Oratorul crede, că clasa conducătoare, vinovată de actuala situație, să facă cea dintâi sacrificiu. În această ordine de idei, modificarea legii pensiilor se impunea. D-sa termină prin câte-va considerațiuni de ordin politic. Spune, că sunt două sisteme de a governa: acela de persuasiune, când guvernul caută să convingă prin mijloace pacifice de necesitatea unei legi sau unei reforme, și un sistem de constringere, când se reurge la mijloace severe pentru aplicarea unei măsuri. Acest sistem duce la principiul supunerii orbe, preconizat de ministrul justiției, și el constituie o mare greșală și o nedreptate politică.

D-l N. Sânțean afirmă, că era o atmosferă cu totul protivnică unei formări a guvernului actual, așa cum este astăzi compus. Își propune a cerceta după cauze. D-sa face un curs de istoria politică contimporană, începând de acum douăzeci de ani, și arătând diferitele faze prin care a trecut partidul conservator. Oratorul afirmă, că la un moment dat era așa de mare deosebirea între junimiștii și conservatori, încât cei dintâi erau să intre în partidul liberal.

Vorbind de programul financiar al d-lui prim ministru, d-l Sânțean spune, că el este îndruit cu acela al fostului ministru de finanță și aproape copiat. D-sa spune, că revoltele, la cari a dat naștere legea țării, sunt o crimă. Oratorul afirmă, că liberalii au avut grije de starea țeranului și termină spunând, că există în țară o neliniște

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Răspândirea Evreilor

în
Imperiul roman.

— Fine —

În restul Italiei și mai cu seamă în orașele comerciale, Evreii nu erau mai puțin răspândiți. Ast-fel Puzzoli era plin de Evrei și în Campania trebuie să fi fost foarte răspândiți, căci la Capua găsim epitaful unui rabin. Inscripții și monumente evreiești s'au găsit la Venetia, Neapoli și Pompei, Sardinia și mai cu seamă Sicilia, după ce prin bogățiile lor atrăseseră pe Fenicieni nu scapă de Evreii, cari încă din timpuri vechi se aședaseră aci.

Cele mai comerciale și bogate orașe de aci. ca Palermo, Mesina, Aglientum, Cagliari, erau pline de Evrei, cari se dau la tot felul de speule, ba ni-se raportază faptul curios, că Q. Cecilius Niger, acusatul lui Verres, era Evreu născut din liberti.

În Italia de nord existau comunități evreiești de timpuriu. Teodoric vorbește de Evreii din Genua, Bologna și Milan și inscripțiile găsite ne arată, că erau vechi în aceste locuri.

Spania, deși menționată în talmudul evreesc, totuși nu putem avé date sigure, că Evreii ar fi locuit-o mai înainte de năvălirea Visigoților, cari în sec. VI d. Ch. organizară o adevărată persecuție contra Evreilor.

Nu tot astfel se întâmplă cu Galia, care avea un însemnat centru evreesc, la Viena.

În Britania, unde astăzi sunt așa de puternici, nu se pomenesc Evrei până în sec. VIII d. Ch., deși St. Ieronim dă, că Evreii lozesc dela marea Britanică până la oceanul Atlantic.

În Dacia fost'au Evrei în aceste timpuri?

Ori-cum am căuta și am întorce textele, nu putem găsi nici o urmă. Dacă în țările noastre găsim atâtea feluri de seminții, cari au fost aduse coloniști în Dacia, apoi numai Evrei nu găsim, și nici nu putea fi altfel, căci știm, că Romanii nu aduceau coloniști, decât din acele națiuni, cari se asimilaseră — și Evreii nici odată nu s'au asimilat cu poporul roman. Mai în urmă, Evreii nu au mai venit în Dacia, pentru-că începuseră năvălirile, și Evreii nu sunt un popor, care să rișce într'o țară nesigură, și după retragerea legiunilor de oătră Au-

relian, decât ar fi venit, ar fi trebuit să se apuce ori de agricultură, ori păstorie, ocupațiuni foarte puțin — decât nu de loc — compatibile cu natura lor.

Din cele espuse vedem, că Evreii se întindeau aproape în tota lumea cunoscută, formând comunități aparte și neamestecându-se într'u nimic cu popoarele printre cari trăiau. Romanii, popor eseciv de tolerant, nu supărau popoarele, ce trăiau printre ei și prin urmare nici pe Evrei. Împărații romani le acordau toate avantajile. Astfel August merse cu bunățatea până acolo, că ordonă ca Evreilor să nu le distribuie grâu Sămbăta, ci a doua zi. Claudiu în anul 42 dăte un edict prin care acorda libertatea cultului Evreilor, dăr le străgea atențiunea să nu abuz-ze, disprețuind credințele altor popore.

Atunci însă ca și astăzi Evreii nerecunosători se plâneau, tocmai ei, cari națune alésă a lui Jehova, disprețuiau pe celelalte, și Filone (Delegatione ad Caium) dă, că Evreii ar fi mulțumiți să nu fiă năpăstuiți în profitul altora. Cu toate acestea nu se pomenesc nici o persecuțiune din partea Romanilor, ci numai mici încercări, pe unde Evreii erau mai numeroși, mai cu seamă în Alexandria.

Dacă statul roman acorda evrilortote garanțiile, nu tot astfel se purtau ei. Nu erau ca acele națiuni orientale, liniștite, meditative și lipsite de spiritul șarlatanesc al semitiilor. În mijlocul celui mai nobil popor ce-a existat, ei îl disprețuiau, dăr îl șpeculau și nu lăsau nimic din practicile lor bisare.

De aceea scriitorii romani se ridică contre Evreilor, cari deveneau periculoși existenței statului roman și corupători ai moravurilor prin introducerea multor din practicile lor.

Tacit, a cărui bună credință nu poate fi bănuță, atrage atențiunea asupra Evreilor, că învață pe proseliți să disprețuască pe deși, să renege patria și să uite pe părinți, frați și copii. „Nu mănăncă, nici se culcă cu străinii“ dăce Tacit (separati epulis, discreti cubilibus). Instituțiunile lor sinistre, infame, au resistat prin depravare (cețera instituta, sinistru, foeda pravitate valuer), între ei sunt legați printr'o fidelitate neîntre-cută, ajutor la moment, față de ceilalți ură de inimic“ (Tacit: Historiae IV, 5).

Să nu credem, și mai cu seamă să nu credă Evreii, că omorul ritual este o invențiune a creștinilor, căci îl găsim esis-

și că nu dela conservatorii va veni soapărea (Sgomot).

D-l *Barbu Paltineanu* vorbind de fuziunea conservatoare, își exprimă adăncă convingere, că această fuziune este făcută în mod sincer și va fi folositoare țării. Este bine, ca ambele partide să fie strânse într'un singur mănunchiu fie-care. Oratorul își exprimă dorința d'a vedea pe d-l *Take Ionescu* pe banca ministerială. Ocupându-se cu campania dură de liberali pe tema războaielor dela R.-Sărat, spune, că această nu este decât o nouă alimentare a politicii liberale, care nu mai avea nimic de ce să se agățe (Aplause).

D-l *Paltineanu* termină spunând, că toți trebuie să dea în modul cel mai cald concurs guvernului, care este compus din cei mai vrednici bărbați de stat. Pute că ar fi locul ca liberalii să ocupe banca ministerială, pentru a dovedi inoapacitate lor. Partidul național liberal s'au ie în fața puterii atunci, când se va simți în stare să facă mai mult, decât cei cari sunt alți la guvern.

Sedința dela 29 Noemvrie v.

D-l *G. Panu*, (în discuția generală a Adresei) întreabă, dacă partidul conservator venind la putere și-a dat seama de situația grea financiară și răspunde, că nu. Citește discursul-program dela Iași al d-lui *G. Gr. Cantacuzino*, în care se spune, că se va face apel la credit, se va pune imposibilități din acest program, că nu ne-am dat seama de adevăratele situații a lucrurilor.

Oratorul trece la partea politică și dă, că constituționalii au făcut opoziție pasivă până când s'au închinat Camerile. După două luni se face fuziunea. Ce a dat naștere efectivului eveniment? Oratorul nu și explică motivele fuziunii. Nu înțelege, de ce se face cas de fuziune. Să recunoască ramurile, că s'au înțeles pentru împărțirea puterii.

Oratorul se întreabă apoi, dacă s'a dat un guvern bun, dice că d-l prim-ministru a fost un admirabil ministru sub *Lascar Catargiu*. Intră în amănuntele planului financiar al d-lui *Carp* și dice, că a desaprobat proiectele d sale, care de altfel au fost reconisate de d-l *Take Ionescu*.

Întreabă, dacă datoria de 43 milioane este exigibilă și dice, că nu au termene fixe. Crede că e o rea gospodărie de a ține flota, etc., pentru a continua cu lucrările portului Constanța.

Oratorul declară, că nu e entusiasm de guvernul actual și că, orî și care din deputați ar putea face treaba, pe care o face guvernul actual.

Spune, că nu va vota nici una din măsurile, pe cari le va propune guvernul.

D-l *Barbu Gănescu* aprobă politica esențială a guvernului. Trecând la chestiunea financiară se rostescă contra economiei managerate. Sustine, că sunt venituri netaxate în taxe în mod insuficient; dacă aceste venituri s'ar taxa precum se cuvine, ar aduce în casa statului 5—6 milioane.

D-l *Dincă-Schileru* dice, că cuvintele *M. S. Regelui* din *Mesagiu*, prin care își exprimă regretele pentru cele întâmplate în județul Râmnicu-Sărat conțin un blam la adresa guvernului. Țăranii nu fac cestiune de clasă, conservatorii însă totdeauna. Cere

guvernului a lua măsuri pentru a se deschide granițele austro ungare cu ocazia convenției comerciale. Cere a se elibera țăranii arestați în urma războaielor. Sfătuescă pe guvern ca să se retragă dela putere. (Ilaritate).

D-l *G. A. Școțescu*, vorbind de cestiunea financiară, dice, că conservatorii ar fi nebuni, dacă ar sta la guvern atunci când ar găsi la d-l *Sturdza* o soluțiune a cestiunii financiare mai bună decât soluțiunea lor. D-l *Sturdza* a cerut reducerea cheltueleur; acestea le pôte spune un om, care n'a stat la guvern, nu însă un om, care a guvernat țera. Declarațiunea d-lui *Sturdza* de a reduce 25 milioane fără de a arăta amănunte, e neseriösă.

Spune, că d-l *Sturdza* caută să se folosească de cestiunile populare și apoi ajungând la putere, face contrarul ca în cestiunea națională (aplaude). Lumea însă nu l mai crede, dovadă intrunirile inaugurate cu sgomot mare, d'ar cari s'au evaporat, nimeni nu mai vorbește de d'ensele.

Oratorul felicitează pe guvern, pentru-că a venit cu proiectul de lege privitor la titlul de 4.000.000 lei. Banca înscris în mijlocul crizei un venit de 400.000 lei provenit din agiu.

Banca a refuzat de a veni în ajutorul statului și al țerei și-a schimbat biletele sale în aur.

Oratorul atrage atențiunea guvernului asupra faptului, că instituția creditului financiar a devenit o instituție politică și cere remediare.

Societatea geografică română

(Din Buletinul ei jubilar.)

Exploratorii Români.

Intre exploratorii Români putem număra pe d-l *Inginer Iulius Popper*, născut în 1857 în *București*, unde și-a făcut în parte educațiunea; el este fiul d-lui *N. K. Popper*, profesor la o școală israelită din *București* și librar-antiquar din *Calea Văcărescilor*.

D-l *Inginer Iul. Popper* a călătorit mai mulți ani în *Asia* și *America de Nord* și de *Sud*, și în fine, în anul 1886, întreprinse sub auspiciile guvernului *Argentin* o nouă expedițiune de explorare în *Terra del Fuego*, unde începu exploatarea unor mine de aur.

Societatea noastră posedă încă dela d-l *Popper* un magnific album, cuprindând o colecțiune de fotografii din *Terra-de-Foc* și detalii interesante: acest album este legat în una piel de focă marină, care focă servise exploratorilor *por algun tiempo de alimentacion*; mai departe d-l *Popper* arată, că placa cu titlul de pe album este făcută cu aurul găsit în *la paya compendida entre la Punta Sinaia y el Rio Carmen Sylva*.

Din nenorocire, peste puțin timp, tinerea explorator cădă victimă frigurilor galbene, care bătue acele locuri depărtate. Corpul lui e înmormântat într'un cimitir din *Buenos Ayres*.

În anii 1895—1896, d-l *Dim. Ghica-Comănescu* mare proprietar din *Bacău*, împreună cu fiul său *Locotenentul Nicolae Ghica*, întreprinse o călătorie de explorare în colțul misterios din *Nord-Estul* continentului *African*.

D-nii *Ghica* au fost nise adevărați exploratori în sensul strict științific al cuvântului: au măsurat munți, au stabilit cursuri de riuri, au ridicat lucrări topografice, au colecționat mulțime de specimene din bogata floră somaliană, au făcut număröse observațiuni meteorologice.

Deja societățile savante din *Europa* au așezat pe d-l *Ghica* alături cu *Hildebrandt*, *Georges Révoil*, *dr. Paulitsoke*, *prin cipele Eugenio Ruspoli*, *dr. Donaldson-Schmidt* și alții, cari au explorat aceste regiuni misterioase și neospitaliere.

D-l *Teodor Burada*, profesor la *Conservatorul de Musică* din *Iași*, încă a făcut cercetări etnografice în *Istria*, în *Bithinia*, (*Asia Mică*), în *Moravia*, în *Silesia Austriacă*, în guberniile *Camenitz-Podolsk* și *Cherson (Rusia)*, în *Galiția*, etc., unde a urmărit și a avut fericoarea a găsi urme romănesce incontestabile.

D-l *Burada* a făcut cunoscut descoperirile sale atât prin conferințe ținute la *Societatea Geografică*, cât și prin publicațiuni separate.

D-l *George Assan*, mare industriaș în *București*, încă a întreprins călătorii cu scopuri comerciale, atât în *Extremul Orient*, cât și în *America de Nord* și în timpul din urmă a întreprins o călătorie în jurul pământului, despre care a dat seama în ședințele *Societății Geografice*. D-l *Assan* a făcut de asemenea și o călătorie la *Polul Nord*, despre care s'a publicat o relațiune în *Buletinul Societății Geografice Române*.

În fine, în timpul din urmă, compatriotul nostru, d-l *Emil Racoviță*, a făcut parte din expedițiunea *Gerlach* cu vasul „*Belgica*” în explorarea *Polului Antarctic*, de unde s'a reîntors în toamna anului 1899. D-l *Racoviță* a ținut conferințe asupra acestei expediții atât la societățile geografice din *Anvers*, *Bruxelles*, cât și la *Sorbonna* din *Paris*. D sa ne va expune minunata și periculoasă sa călătorie în ședința solemnă, ce Societatea noastră va ține în ziua de 15 Iunie, aniversarea de 25 de ani a existenței *Societății Geografice Române*.

Afară de acesta, mai mulți Români au întreprins călătorii de plăcere în *Egipt*, *Peninsula Scandinavă*, *Islanda*, *Marocco*, *Statele-Unite ale Americii*, etc.

ULTIME SCIRI.

New-York, 16 Decemvrie. „*Evening Post*” primesce din *Washington* scirea, că guvernul american a ajuns la convingerea, că nu se pot pacifica insulele *Filipine*.

Berlin, 16 Decemvrie. Trupele, cari s'au reîntors din *China*, au fost primite de curtea împărătescă în mod splendid. Mulțimea a făcut mari ovațiuni soldaților.

DIVERSI.

Republica — „gumă”. Sub acest nume s'a înființat de curând în *America sudică* un nou stat, al cărui deputat, *Henry W. Philips*, e deja pe drum spre *Washington*. Noul deputat a plecat din *Ariopolis* capitala republicii de gumă și astfel vorbește despre țera sa: Noi cetățenii republicii de gumă, ne fâlim cu țera noastră a cărei nume oficios e republica „*Acre*”, ăr în limba poporului ea se numește „*republica de gumă*”. Puțin sunt cari cunosc națiunea noastră, de ôre-ce numai acum de curând s'a format. Eu sunt incredințat cu anunțarea, conform legii, la *Washington* că ne-am constituit în republică. „*Record*” din *Chicago* scrie următoarele despre noua republică: În pădurile ce se întind la granițele *Brasiliei* și ale *Boliviei*, s'a format anul acesta o republică cu numele „*Acre*”. Republica a înființat o fabrică de gumă, cu numele *Arier* din *Brasilia*, și care numai de cât a și fost ales de președinte al ei. Supușii lui sunt ca la 20,000 ômeni și toți sunt angajați în serviciul lui. Până acum republicele *Bolivia* și *Brasilia* de multe ori au încercat a supune pe acei locuitori, d'ar nu li-a succedat.

Literatură.

Pentru pregătirea bucatelor se atrage atențiunea familiilor române asupra folositorii cărți intitulată: „*Bucătăreasa națională*”, carte de bucate a bucătăriei române, franceze, germane, și ungare. E tipărită la *Prașov* de răposatul librar *I. C. Hintescu* și la compunerea ei și-au dat concursul și unele dame distinse și harnice române de pe atunci. Până adă cartea a rămas cea mai bună și bogată în felul său. Felul bucatelor sunt înșirate toate în ordine alfabetică după numele lor. Sunt în număr de vre-o 1620, ăr cartea conține peste 700 pag. format mare curat. Limbagiul e ușor, așa că nu-i Românu care să nu l pricëpă. Costă numai cor. 1 60 plus 40 bani spese postale.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Traian H. Pop*.

and mult mai înainte. Astfel Apion, autorul gloselor omerice, pe care se silesc să l combată Evreii *Flaviu Josef* (*Contra Apionem*) raportază, că Evreii în timpul lui *Antioh Epifane*, îngrășau în fiă-care an câte un *Greco* și apoi îl sacrificau la o dă înmormântă într'o pădure, îi mâncău mâțele și erau ură vecinică contra *Grecoilor*.

Nisece ômeni, cari erau renumiți prin gândăria lor, prin observarea minuțiosă a lucrărilor practice bisare și mai cu seama prin premonițiunile și faptul, că nu mâncău carne de porc, nu numai că nu erau suferinți de nimeni, d'ar aveau și un întins timp de propagandă mosaică.

Românii superstițioși și datorii a se baza în toate religiunile, cari aveau accesul liber la *Roma*, nu lipsiau a deveni prozeliti ai lui *Jehova* evreesc, cum deveneau în *Egipteanului* *Osiris* și *Isis*, sau ai *Frițanei* *Cyble*.

Anticitatea credinței iudaice și mai cu seama seama promisiunile Mesianice, atraseră o mulțime de păgâni din cari unii admitând în totul practicile evreesci, se numeau „*prozelitiți dreptăței*”, aceștia erau puțin în număr; ăr alții conformându-se numai în moră din practicile evreesci, se numeau

„*proselitiți porții*”, erau foarte mulți la număr, mai cu seama femei.

Faptul propagării iudaismului în imperiul Roman, este atestat de scriitorii Români din acele timpuri și satiricii ridiculizează pe proselitiți.

Horatiu în admirabila satiră IX din cartea I, amintescă superstițiunea, ce aveau unii Romani pentru a ține *Sămbăta* evreiescă.

„*Diceai*, că vrei să mi spui nu știu ce în secret. Mi-aduc bine aminte, d'ar îți voi spune într'un timp mai favorabil, adă e a trei-decea *Sămbăta*, vrei să ofensez pe Evreii cei sourți (circumciși). (Vin tu curtis *Judaeis* oppedere.)

Spiritualul *Juvenal* bătându-și joc de superstițioșii, cari adorau toate divinitățile, dice:

„*Fiii* unni superstițios observator al *Sămbetei*, nu adoră decât puterea norilor și divinitatea cerului (se credea, că templele ovreesce nu au acoperișuri și prin urmare se uită ei la ceru și se rogă); după esemplul tatălui, el n'are mai puțină frică de carne de porc, decât de carne omenescă.

„*Obiectivii* să despreciească legile romane, învață pe cea evreiescă și tot ce *Moise* li-a transmis în cârțile misterioase.

„*Evreul* nu va arăta drumul celui ră-

tăcit, decât dacă adoră aceleași sacrificii și nu va descoperi izvorul unui necircumcis”.

În satira VI-a *Juvenal* ne arată cum matronele romane se inițiau dela evreice în legea mosaică.

„*Atunci* se apropie o evreică, care și-a părăsit panerul și fânul (alusie la mobilele din casă) și fricosă îi cerșescă la ureche.

„*Cu toate* acestea ea este interpreta legilor lui *Solym*, marea preotă, și trimisa credincioasă a cerului.

„*Matrona* îi pune în mână câte-va monede, d'ar nu se arată prea generösă, căci Evreii vând pe eftin visuinile lor.” (VI 542—547).

Persiu certă pe contemporanii săi superstițioși, cari la ziua lui *Irod*, pe care secta erodicanilor o serbau cu mare pompă și gătescă casele cu lămpi gătite cu ghirlandele, repetă rugăciuni în tăcere (*moves labra tacita*) și se tem de ziua *Sămbetei*.

Flaviu Josef se laudă, că multe din practicile legii mosaică au pëtruns în toate clasele societății, afirmațiune negreșit tendențioasă.

Împăratul Adrian, după-ce înăbuși revolta falșului *Mesia*, *Bar-Cochba* (135), opri Evreilor circumcișiunea, ăr *Antoniu* permi-

țind-o pentru Evreii, le interzise riguros de a o aplica neevreilor.

Etă prin urmare pe Evreii trăind în imperiul roman nesupărați de nimeni, conservându-și religiunea și obiceiurile și atrăgând la ei pe mulți înocenți de promisiunile Mesianice.

Speculanții și înșelători sicofanți, denunțând și acuzând pe orî-oine, dacă erau plătiți, au contribuit la decadenta imperiului roman. Necontribuind cu nimic la sarcinile statului, se sustrăgeau dela însăși sarcinile publice neplătite (*Constantin cel Mare* îi obligă, 321).

Când apără creștinismul, ei fură cei dintâi, cari începură persecuțiunile și fură cei dintâi, cari inventând tot ce pôte o imaginațiune perversă, au aștit furia Romanilor contra celor mai nevinovate ființe.

Puternicul popor roman îi tolera să trăiescă nesupărați și să-și exercite ocupațiunile lor suspecte, cum lăssau pe toți, cari se supuseră lor de bunăvoie, d'ar atunci când ațitați de falșii *Mesii* se revoltară contra dominațiunii romane, aceștia scioră să îneco în sânge ultimul ideal politic al acestui popor, care n'a existat nici odată politicesc (135).

(„*Ap. Nat.*”)

Th. Iordănescu.

„Călimdarul Plugarului“.

Ţilele acestea a eşit de sub tipar „Călimdarul Plugarului“ pe anul comun 1901, anul IX, cuprindând: In partea calendaristică: Cronologia anului 1901, Regentul anului; Sărbătorile şi alte zile schimbătoare; Calculul sărbătorilor mai mari; Posturile etc. Urmază partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului cu sfaturî pentru plugari şi semnele de timp după calendarul de 100 de ani.

Urmază Genealogia domnitorilor; Taxele telegramelor şi postale; Competinţe de timbru şi taxe; Scala timbrelor; apoi Tărgurile din Ardeal, Bănat şi Ţera ungurească după datele oficiose îndreptate şi publicate de ministrul de comerţiu.

In partea literară se găsec bucăţi alese: Cântec (poesiă de G. Coşbuc); Ostaşilor Români (P. Dulfu); Dorobanţul (G. Coşbuc); Crainicul primăverii (Sân-Petreanu); Testamentul lui Moş-Cărlig, schiţă de I. C. Panţu; o frumoasă Poveste de pe vremea când Mântuitorul Christos umbla pe pământ; Cuvinte înţelepte ş. a.

In partea economică: Lucrarea pământului; Crescerea vitelor; Hrana vitelor; Grişile de avut la hrănirea vitelor; Hrana ţeranului şi crescerea caprelor; Puterea de nutrire a pómelor.

Economia casnică: Prăsierea curcilor; Clocirea şi crescerea puilor de găină; Conservarea ouşlor. Urmază felurite poveşti tot din sfera economiei casnice.

In fine o interesantă istorisire despre Ciudăţeniile trăsnetului.

De astă-dată „Călimdarul Plugarului“ cuprinde ilustraţiunile: edificiul gimnasiului român din Braşov şi sala festivă a acestui gimnasiu.

Călimdarul se pôte procura dela Tipografia A. Mureşianu, Braşov, pe preţul de 25 cruceri séu 50 banî esemplarul, fără porto postal.

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Decembrie. n. 1900.

Table with financial data: Renta ung. de aur 4%, Renta de coróne ung. 4%, Impr. cáil. fer. ung. in aur 4 1/2%, etc.

Cursul losurilor private

din 13 Dec. 1900.

Table with exchange rates: Basilica, Credit, Clary 40 ft. m., Navig. pe Dunăre, Insbruck, Krakau, Laibach, Buda, Pa'ffy, etc.

Cursul pieţei Braşov.

Din 17 Decembrie. 1900.

Table with market prices: Bancnota rom. Cump. 18.66 Vënd. 18.80, Argint român. Cump. 18.40 Vënd. 18.50, etc.

Table with exchange rates: Galbenî Cump. 11.30 Vënd. 11.40, Ruble Rusesci Cump. 127. Vënd. —, etc.

Bursa de Bucuresci

din 13 Dec. 1900.

Table with market data: Renta amortisabilă, Banca Rom. ult. div. fr. 12.81, Banca Naţion. ult. div. fr. 86.—, etc.

Scompturi:

Table with bank rates: Banca naţ. a Rom. 8%, Avansuri pe efecte 9%, Casa de depunerî 12%, etc.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London sw.

Pastilele-Hămatin

contra anemiei şi debilităţi corporale,

ale Farmacistului A. Thierry,

sunt mijlocul cel mai bun pentru delaturarea lipsei de sânge, a galbinărei şi a bólelor împreunate cu acestea. Nu trebuie folosite vinuri grele feruginoase, ce irită nervi stomacului, ci pastilele noastre, care se pot uşor asimila. Fie-care cutie trebuie se pörte subscrierea a producentului. O cutie franco cu posta 4 coróne.

Trimite după asignarea preţului:

Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Advertisement for SPIRT medicine: Analizat de autorităţi medicale şi aplicat în spitaluri cu mare succes ca medicament exterior. WIDDER GYULA, farmacist în S.-A.-UJHELY.

Sz 6411—1900.

ukvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság mint tüknyvi hatóság, közbirré teszi, hogy Pencin Máté G. Alesandru végrehajtónak Penciu Nicolae végrehajtást szenvedő elleni 60 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a sárkányi kir. járásbiróság területén lévő Alsó-venicze községben fekvő az alsó-veniczei 356. számú tjkvben Penciu Juon, Penciu Maria, kk. Penciu George, Linca, Alexandru, Paraschiva, Nicolae és Penciu Nicolae nevén fogialt 39 1/2 hrsz. ingatlaura 14 kor. 730 hrsz. ingatlanra 320 kor. 1659 " " " 14 " 2441, 2554 " " " 7 " 2610—2612 " " " 87 " 3060 " " " 5 " 3264 " " " 49 " 3520 " " " 20 " 3523/1 " " " 10 " 4405 " " " 10 " 4660 " " " 38 " 8035 " " " 7 " 8198 " " " 25 " 8928, 8929 " " " 45 " 9066 " " " 9 " 9581 " " " 34 " 11898 " " " 41 " 12311 " " " 7 " 12056 " " " 14 " 13050 " " " 10 " 12689/2 " " " 12 " koronában ezennel megállapított kiáltási árban a C. 1. alatt bekebelezett haszonélvezeti jog érintetlen hagyása mellett az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi Január hó 5-ik napján d. e. 10 órakor Alsó Venicz községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 30%-al készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett ártolyamnak számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333 sz. alatt keletkezett igazságügy-miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarason, 1900 évi augusztus hó 12-én. A kir. bíróság, mint tükvi hatóság. SCHUPITER kir. albiró. 1188,1—1.

Advertisement for Cravate, cămăşi, mangete şi gulere. Deschidere de magazin. Imi iau voia a aduce la cunoştinţa On. public, că am deschis în strada Vămi nr. 21 (casele Garoii) un MAGAZIN cu măruntuşuri, tricotaşi şi albituri precum şi toate articolele ce se ţin de brânşa acesta se pôte afla. Mă rog a fi sprijinit în noua mea întreprindere şi a mă onora cu o cercetare numărósă, mă recomand cu tótă stima F. Prediger jun.

Advertisement for ABONAMENTE LA GAZETA TRANSILVANIEI. Preţul abonamentului este: Pentru Austro-Ungaria: Pe trei luni 3 fl., Pe şese luni 6 fl., Pe un an 12 fl. Pentru România şi străinătate: Pe trei luni 10 fr., Pe şese luni 20 fr., Pe un an 40 fr.